

Raadsvraag (art. 37)	Gesteld door: Forum voor Democratie
Datum	15 november 2023
Onderwerp	171-2023 - Zonneparken in gemeente Roosendaal
Portefeuillehouder	College B&W

De fractie heeft de volgende vragen:

Geachte voorzitter,

Per 1 januari 2024 geldt er een verbod op het verlenen van vergunningen van zonneparken op landbouw- en natuurgronden. De reden... ruimte is schaars en er zijn veel betere plekken waar zonnepanelen geïnstalleerd kunnen worden zoals op daken en parkeer- en industrieterreinen. Met hoge uitzondering mogen zonneparken nog wel geïnstalleerd worden wanneer de locatie in de toekomst een andere functie zal krijgen zoals woonbestemming.

Uitspraak minister de Jonge: "Als je door de polder fietst, en je ziet op vruchtbare landbouwgrond zo'n enorm zonneveld, dan denk je 'Oei, wat is dat zonde van de ruimte'. Dat moet je echt niet willen in Nederland." Einde citaat.

Gemeente Roosendaal heeft als doelstelling om 75 hectare vol te leggen ten behoeve van energie-opwekking. De doelstelling is al voor meer dan tweederde gerealiseerd, maar dus nog niet volledig vervuld.

Forum voor Democratie heeft over zonneparken de volgende vragen.

1. Wat betekent het verbod voor de huidige zonneparken visie?
2. Is het college van mening dat de zonneparken visie aangepast/ingeperkt moet worden?
3. Met hoge uitzondering mogen sommige zonneparken nog wel vergund worden, heeft het college al een beeld waar dat in gemeente Roosendaal het geval zou kunnen zijn?
4. Is het college nog steeds van mening dat het toepassen van zonneweides op landbouw- en natuurgronden een goede en duurzame manier van energie-opwekken is?
5. Heeft het college al meer inzichten gekregen vanuit de onderzoeksresultaten van TNO over de effecten van zonneweides op de kwaliteit en de gezondheid van de gronden in gemeente Roosendaal?

Zo ja, kan het college deze delen?

Zo nee, wanneer denkt het college deze te gaan ontvangen?

Namens de fractie(s) van Forum voor Democratie,

Corrie van Leerzem

Wij beantwoorden de vraag als volgt:

1. Wat betekent het verbod voor de huidige zonneparken visie?

De brief van minister Hugo de Jonge d.d. 26 oktober 2023 (hierna: Kamerbrief) moet genuanceerder worden uitgelegd dan 'het verbod op het verlenen van zonneparken op landbouw- en natuurgronden'. Uit de kamerbrief kan het volgende worden opgemaakt met betrekking de toetsing van de zonneparken:

'We streven naar meervoudig grondgebruik, waarbij we de vrije ruimte op daken, gevels en andere plekken binnen en buiten bebouwd gebied (zoals parkeerplaatsen, langs weg- en spoorinfrastructuur, geluidschermen, stortplaatsen, etc.) benutten voor zonnepanelen.'

'Het gebruik van landbouw- en natuurgronden voor zonnepanelen is in principe ongewenst. Om die reden hebben de provincies in hun verordeningen de voorkeursvolgorde zon of een vertaling daarvan vastgesteld.'

De provincie Noord-Brabant heeft de zogenaamde zonneladder in artikel 3.41 Omgevingsverordening vastgelegd en de gemeente dient te toetsen aan deze zonneladder. Bij het volgtijdelijk doorlopen van deze voorkeursvolgorde wordt eerst gekeken naar de mogelijkheid van zonnepanelen op daken en gevels (trede 1), op gronden binnen bestaand stedelijk gebied (trede 2) en gronden buiten bestaand stedelijk gebied zoals weg- en spoorbermen, water, zuiveringsinstallaties of stortplaatsen (trede 3). Installaties voor zonnepanelen op landbouw- en natuurgronden (trede 4) zijn in principe ongewenst tenzij er sprake is van agri-pv, transitiegronden (mits sprake is van bindende bestuurlijke afspraken), het leveren van een bijdrage aan vermindering van netcongestie of vergroting van efficiënt netwerkgebruik. In de Kamerbrief wordt aangegeven dat bekeken moet worden of de verordeningen voldoen aan de gemaakte afspraken dan wel dat een aanpassing van de provinciale verordening moet volgen om deze in lijn te brengen met de gemaakte afspraken zoals volgen uit de Kamerbrief.

Vervolgens heeft de provincie op 18 december 2023 een brief (hierna: brief van de provincie) gericht aan de Brabantse gemeenten als reactie op de Kamerbrief. In het onderstaande een citaat uit de brief waarbij door de provincie gekeken wordt of aanscherping van de Omgevingsverordening (OV) noodzakelijk is:

'Wanneer wordt gekeken naar onze OV in relatie tot de voorkeursvolgorde voor zon uit de Kamerbrief dan constateren we dat deze op onderdelen enige aanscherping vraagt. Dit wordt betrokken bij een eerstvolgende wijziging van de OV in de loop van 2024. Op dit moment is de precieze inhoud van de aanpassingen alsmede de planning nog niet duidelijk. Dat is mede afhankelijk van andere trajecten die om wijziging vragen. Wel is duidelijk wat er moet worden aangepast. In de Kamerbrief wordt gesproken van een volgtijdelijk van het doorlopen van de zonneladder. Vooralsnog dient onze zonneladder als methodiek om de opgave zon op land op basis van de mogelijkheden in (volgtijdelijk) treden 1, 2 en 3 te berekenen. Deze treden hoeven echter niet volgtijdelijk te worden uitgevoerd omdat evident is dat alle treden nodig zijn om de doelstelling te kunnen halen. In de OV moet nadrukkelijker aangegeven worden hoe wij volgtijdelijkheid uit de Kamerbrief interpreteren en hoe we daarmee omgaan. Ook de verwerking van trede 4 uit de zonnebrief kan om nadere aanscherping van onze regeling vragen. Nu zetten wij in het algemeen in op meervoudig ruimtegebruik. De zonnebrief gaat met name in op meervoudig ruimtegebruik in combinatie met agrarisch gebruik. Voorts vragen de termen 'transitiegrond' en 'een locatie die bijdraagt aan oplossingen op het elektriciteitsnet' nadere inkleuring.'

Uit voorgaande citaten vloeit niet voort dat vanuit het Rijk dan wel de provincie direct een verbod op zonneparken op landbouw- en natuurgronden geldt. Steeds zal een afweging gemaakt dienen te worden aan de hand van de zonneladder, artikel 3.41 Omgevingsverordening. Gelet op het wettelijke

toetsingskader dient op dit moment bij een aanvraag omgevingsvergunning voor een zonnepark ook al een toetsing plaats te vinden aan de zonneladder, de Omgevingsverordening en de zonnevisie. Dit verandert dus niet alleen zal bekeken moeten worden of de zonneladder verder verscherpt moet worden naar aanleiding van de Kamerbrief.

2. Is het college van mening dat de zonneparken visie aangepast/ingeperkt moet worden?

Het college is op dit moment van mening dat de visie niet aangepast moet worden. De zonneparken moeten getoetst worden aan de Omgevingsverordening van de provincie Noord-Brabant. Uit de brief van de provincie d.d. 18 december 2023 blijkt vervolgens dat gevolg zal worden gegeven aan de verscherpte lijn zoals aangegeven in de Kamerbrief. Op dit moment is echter de precieze planning en inhoud nog niet duidelijk zoals blijkt uit de brief van de provincie. Wij wachten eerst de verdere aanscherping van de Omgevingsverordening door de provincie af. Uiteindelijk zal de zonnevisie op moeten gaan in een nieuwe visie voor duurzame energie voor de gehele gemeente Roosendaal.

3. Met hoge uitzondering mogen sommige zonneparken nog wel vergund worden, heeft het college al een beeld waar dat in gemeente Roosendaal het geval zou kunnen zijn?

Wij houden vast aan het citaat uit de brief van de minister:

'Projecten waarvan de participatietrajecten al in een vergevorderd stadium zijn en niet (helemaal) conform de aangescherpte voorkeursvolgorde zon zijn vormgegeven, kunnen doorgang vinden. Daar waar slechts sprake is van zoekgebieden en waar nog geen serieus vervolg aan is gegeven, geldt de aangescherpte voorkeursvolgorde zon'. P.3 Brief Hugo de Jonge

En vervolgens aan het citaat uit de brief van de Provincie:

'Welke consequenties de vertaling van de Kamerbrief in de OV specifiek gaat hebben voor zoekgebieden voor zon uit de RES' en 1.0 en gemeentelijke zonnevisies is nog niet duidelijk. De aangescherpte regels gaan gelden voor locaties waar sprake is van 'RES 1.0 zoekgebieden voor zon waar nog geen serieus vervolg aan is gegeven'. Voor projecten waarvan de participatietrajecten al in een vergevorderd stadium zijn, gelden de nieuwe regels (nog) niet. Wij begrijpen dat dit onrust oplevert binnen de RES' en bij gemeenten en ontwikkelaars omdat dit subjectief is en onvoldoende duidelijkheid biedt. Bij de aanpassing van de OV, die dus in de loop van volgend jaar zal plaatsvinden, wordt op basis van objectieve criteria beschreven voor welke projecten overgangsrecht wordt opgenomen. Wij zijn daarbij ook voornemens om een redelijke overgangstermijn uit te werken.'

Wij zullen dit dus per aanvraag moeten beoordelen aan de hand van de voorwaarden zoals aangegeven door het Rijk en de provincie.

4. Is het college nog steeds van mening dat het toepassen van zonneweides op landbouw- en natuurgronden een goede en duurzame manier van energie-opwekken is?

Het college zal uiteindelijk moeten voldoen aan afspraken zoals volgen uit de Kamerbrief en de brief van de provincie, de toets aan de zonneladder. Het college sluit zich aan bij deze afspraken en mogelijke nog verdere aangescherpte regeling ten aanzien van grondgebonden zonneparken. Uiteindelijk zal een vertaling komen door de gemeente in nieuw beleid. Vooralsnog is dit niet noodzakelijk omdat uit de wet voortvloeit dat getoetst dient te worden aan de Provinciale Omgevingsverordening. Hiermee wordt gevolg gegeven aan de wens vanuit het Rijk en de provincie. Daarnaast zal voor de transitie van de landbouw- en natuurgronden steeds een afweging gemaakt worden op basis van de omgevingsvisie met daarbij de mogelijkheden maar ook de aandachtspunten voor de gronden.

5. Heeft het college al meer inzichten gekregen vanuit de onderzoeksresultaten van TNO over de effecten van zonneweides op de kwaliteit en de gezondheid van de gronden in gemeente Roosendaal?

Zo ja, kan het college deze delen?

Zo nee, wanneer denkt het college deze te gaan ontvangen?

In het kader van het project EcocertifiedSolar Parks doet de Wageningen Universiteit & Research onderzoek naar de ontwikkeling van de bodemsamenstelling (bijvoorbeeld koolstofopslag en -afgifte) en onder meer het bodemleven in het zonnepark Evertkreekweg. Dit is een lopend onderzoek waarvan de onderzoeken nog lopen van eind 2021 tot eind 2025. Naar verwachting kunnen de resultaten in de loop van 2026 opgeleverd en gedeeld worden.

Wij vertrouwen erop U hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Roosendaal,

De secretaris,

De burgemeester,

